

Miksi rokotuksia on kehitetty rokkotauteihin:

Tuhkarokko

Tuhkarokkovirus voi vahingoittaa keskushermostoa. Pelätyin komplikaatio on aivotulehdus, jonka saa noin yksi tuhannesta. Sen oireet alkavat noin viikon kuluttua muiden oireiden alusta. Noin joka tuhannes menehtyy tautiinsa. Suurimmassa vaarassa ovat aivan pienet ja rokottamattomat lapset. Tuhkarokkoon ei ole olemassa lääkettä.

Lähteenä: Terveyskirjasto.fi – <http://www.terveyskirjasto.fi/dlk00612>

Vihurirokko

Kun raskaana oleva äiti saa vihurirokon, virus kulkeutuu veriteitse sikiöön. Virus lisääntyy sikiössä ja voi aiheuttaa kehittyvien elinten vaurioita. Sikiölle haitallisin aika on raskauden 16 ensimmäistä viikkoa. Äidin tuolloin sairastama vihurirokko aiheuttaa joka kymmenennelle lapselle jonkinasteisen vaurion. Yleisimpiä ovat kuulo- ja silmävauriot sekä sydänvika. Tällöin äidin/perheen annetaan valita, haluaako riskistä huolimatta raskauden jatkuvan.

Lähteenä: Terveyskirjasto.fi – <http://www.terveyskirjasto.fi/dlk00614>

Vesirokko

Vesirokko on herpesviruksiin kuuluvan vesirokkoviruksen (varicella-zostervirus) aiheuttama kuumetauti. Vesirokkovirus jää taudin jälkeen asumaan elimistöön kuten muutkin herpesvirukset. Tämä voi myöhemmin ilmetä vyöruusuna eli pieninä ja kivuliaina ihottuma-alueina, joiden ilmaantumiseen mm. stressi vaikuttaa. Mikäli raskaana oleva nainen saa vesirokon, se voi siirtyä sikiöön ja aiheuttaa alkuraskauden aikana epämuodostumia ja kehitysvammaisuutta.

Lähteenä: Terveyskirjasto.fi – <http://www.terveyskirjasto.fi/dlk00550>

Sikotauti

Lähes kolmasosassa sikotautitapauksista havaitaan selkäydinnäytteestä aivokalvotulehdus. Oireiltaan se on lievä verrattuna muihin virusten aiheuttamiin aivokalvotulehduksiin. Päänsärky ja pahoinvointi ovat tavallisimmat oireet, mutta niiden takia selkäydinnäytettä ei tarvitse tutkia. Aivokalvotulehduksessa parin kolmen viikon lepo, joka ei poissulje kevyttä liikkeelläoloa, on hyödyksi.

Kivistulehdus, orkiitti, on myös yleinen sikotaudin oire. Oireina on kiveksen turpoaminen, voimakas aristus ja korkea kuume. Potilas ei kiveksen aristuksen takia useinkaan pysty kävelemään normaalisti. Kivistulehdus johtaa kolmasosalla tulehtuneen kiveksen surkastumiseen. Jos sairastaa sikotaudin ennen murrosikää, kivistulehdusta harvoin tulee.

Murrosiän jälkeen niistä, joilla on sikotaudin yhteydessä selvä sylkirauhasturvotus (poskien turvotus), noin joka kolmannella on myös kivistulehdus. Kuitenkin näistä vain joka kuudennella (5 % kaikista aikuisena sikotaudin sairastaneista miehistä) tulehdus on molemmissa kiveksissä. Tauti johtaa lapsettomuuteen vain, mikäli tulehdus on molemmissa kiveksissä, ja silloinkin näin käy vain kahdelle prosentille sairastuneista miehistä. Sikotaudilla ei liene vaikutusta naisten hedelmällisyyteen, mutta tietoa tästä on niukasti.

Lähteenä: Terveyskirjasto.fi – <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk00607>